Паспорт фонда оценочных средств по предмету
«Литературное чтение на родном (чеченском) языке

4 класс			
1.	**Хьалхарчу чийрикан лерина талламан болх** **«Къона ххьанах олу?»**	I	РТБ. Нохчийнмотт. 4 класс. Жам1ан белхаш:Абдурзаков Ш. И., Дашаева Л. Х.,Дудаев С. А.-Х., Тутаева С. Л., Хунарикова П.А. Соьлжа-г1ала. 2018
2.	**Шолг1ачу чийрикан лерина талламан болх**	II	РТБ. Нохчийнмотт. 4 класс. Жам1ан белхаш:Абдурзаков Ш. И., Дашаева Л. Х.,Дудаев С. А.-Х., Тутаева С. Л., Хунарикова П.А. Соьлжа-г1ала. 2018
3.	**Кхоалг1ачу чийрикан лерина талламан болх**	III	РТБ. Нохчийнмотт. 4 класс. Жам1ан белхаш:Абдурзаков Ш. И., Дашаева Л. Х.,Дудаев С. А.-Х., Тутаева С. Л., Хунарикова П.А. Соьлжа-г1ала. 2018
4.	**Доьалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бохам»**	IV	РТБ. Нохчийнмотт. 4 класс. Жам1ан белхаш:Абдурзаков Ш. И., Дашаева Л. Х.,Дудаев С. А.-Х., Тутаева С. Л., Хунарикова П.А. Соьлжа-г1ала. 2018

1.Хьалхарчу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.

1. **Текст д1аеша.**

(1)Дингат–иза дехо дуткъа дег1 а долуш, дехкахтера жима экха ду. (2)Луьста ира цергаш йу цуьнан. (3)Кегийра кхоьлина б1аьргаш ду. (4)Цунахнохчаша «ц1ецайоккхург» олу. (5) «Дингат» аьллацуьнан ц1е яьккхича, иза кертара д1айоьду олуш ду. (6)Иза кертахь хилар пайдехь а хета адамашна, х1унда аьлча цо мукадехкий а, дехкий а х1аллакдо.

(7)Дингатан садо1уш хан ян а яц. (8)Буса а, дийнахь а толу цо дехкашна. (9)Цхьана дийнахь-бусий итт-пхийтта дахка буу цо, ша оццул жима йоллушехь. (10)Ша йуьзча а ца 1аш, дехкий дойу цо, шена т1аьхьало йеш. (11)Кхин дахка ца карош ша мацйелча, йухайог1у иза ша т1аьхьалонна дитина дехкий даа. (12) Хаддаза уьдуш леларо мац йо иза, цундела сих-сиха дуу цо пхьор. (13)Гергарчу хьесапехь ши-кхо ээар дахка боь цо цхьана шарахь. (14)И жима экха керта кхаьчначу меттехь дехкийн х1у дов. (15)Цхьанхьараша уьш х1аллакдича, кхечахьа дехкий долчу д1адоьду и жима экха. (16)Х1усам дехкашкара схьайоккху дингато. (17) Иза шор а йой, цу чохь шена к1еда мотт буьллу цо йекъачу бецах йа ша дайинчу дехкийн ц1окарчех. (18)Иштта тамашийна экха ду дингат!

2.Авторна йешархочуьнга ала лиънарг х1ун ду? **Билгалйаккхий д1айазйе** текстан коьрта ойла.

☐ Жоп.

Дингат адамашна пайдехь аэкха ду.
Дингат кертахь хилар адамашна пайдехь а ду. Дингато бохьу пайда.

3.Билгалъяккха, х1ун текст ю иза**. Нийса жоп билгалде.**

☐ Дийцаран

☐ Сурт х1оттаран

☐ Ойлайаран

4. Билгалйаккха планан пунктийн рог1алла

☐ 2.Дингато дуккха а дехкий дайар

☐ 3.Дингат йолчу кертахь дехкий х1у дар.

☐ 1.Дингат – адамашна пайдехьа экха.

5.Текст юккъера схьа а лахий, чеккхйаккха предложени.

И жима экха керта кхаьчначу меттехь дехкийн х1у дов.

6.12-чу предложенехь **караде** схемица бог1уш х1оттам болу дош:

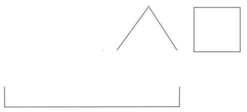

Лел/ар/о

Схьайазде и дош, **караде** цуьнан дакъош.

7. **Хийца** «хан» боху дош (текстан шолг1ачу абзацера) гергара маь1на долчу дашца. **Д1айазде** и дош.

Жоп. Хан - зама____

8. **С**хьайазде1-чу предложенера массо а ц1ердош цу предложенехь далийначу кепехь.

Билгалйаккха муьлххачу а цхьана ц1ердешан кепан класс, терахь, дожар (шайна луъучун).

Жоп.Дингат - (кх. кл., цхь. т., Ц1.д.)
дег1 - (кх. кл., цхь. т., Ц1.д.)
дехках - (кх. кл., цхь. т., Х.д.)
экха - (кх. кл., цхь. т., Ц1. д.).

9.Схьаязде14-чу предложенерамассо а билгалдешанкеп,шайцауьйрйолчу ц1ердешнашца цхьаьна.

Жоп. Жима экха
дехкийн х1у

10. Схьаязде6-чу предложенерамассо а хандошцупредложенехьдалийначукепехь.

Жоп. Хета, х1аллакдо.

2. **Шолг1ачу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.**

1. **Текст д1аеша.**

(1) Х1унда бу х1орд иштта дуьра? (2) 1илманчашна хетарехь, ширачу заманахь х1ордан хиш дуьнен т1ехь хиллачу даккхийчу боьранашкахь гулделла хилла. (3) Уьш теза а хилла. (4) Ткъа уьш цул т1аьхьа иштта дурхьан дина? (5) Дера дина даима къахьега кхоьллинчу хин т1адамаша!

(6) Шайн ма-хуьллу х1орде хьаьвдда ду хиш, х1унда аьлча х1ордаш а, 1апказаш а лаьттан т1ег1анал лоха ду. (7) Лаьтта бухахула лелаш долчу хиша а татолаша а яшайо ламанан маь1данаш, шайца тайп-тайпанчу туьхийн дуралла д1а а хьош. (8) Ткъа цу хица а хуьлу туьха, х1унда аьлча цо иза лаьттах схьадоккху. (9) Х1ордан хин т1ехула малхо йохийи. (10) Хин т1адамаш яйчу 1аьнаре дирзи. (11) Уьш стигал хьаладевли, дог1а а хилла, лаьтта охьадисси. (12) Т1аккха и т1адамаш лаьтта буха даха, лаьттан бухара хиш хили, юха а х1ордах д1акхийти… (13) Чаккхе яц цу хиламан, иштта ду хиэ 1аламехь го баккхар.

(14) Амма, 1аьнаре доьрзуш, хин т1адамаша х1ордана буьту шайца беана туьхан жима мохь. (15) Х1ордо схьагулдо барам боццуш дукха хин т1адамаш. (16) Иштта цхьана т1адаман туьхан мохьах т1аьххьара а хуьлу инзаре боккха мохь. (17) Цундела бу-кх х1орд иштта дуьра!

2. Текстан коьртачу ойланах кхета г1о ден долу ц1е, дага а лаций, д1аязъе.

Жоп

Х1унда бу х1орд дуьра?
Муха хилла х1орд дуьра?
Х1ордах а, дуьрачу т1адамех а лаьцна.

3.Билгалъяккха, х1ун текст ю иза**. Нийса жоп билгалде.**

☐ Дийцаран

☐ Сурт х1оттаран

☐ Ойлаяран +

4. Билгалъяккха планан пунктийн рог1алла

☐ 1аламехь хиэ го баккхар.(2)

☐ Теза хи дурдалар.(1)

☐ Дуьра мохь.(3)

5. Текст юккъера схьа а лахий, чеккхъяккха предложени.

Х1ордан хин т1ехуле малхо йохйи.

6.7-чу предложенехь **караде** схемица бог1уш х1оттам болу дош:

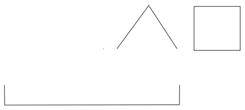

Схьаязде и дош, **карадецуьнандакъош.**

Дура/лл/а

7. Хийца «схьагулдо» боху дош (текстан кхоалг1ачу абзацера) гергара маь1на долчу дашца. **Д1аязде** и дош.

Жоп. Схьагулдо - схьалахьадо

8.Схьаязде 9-чу предложенера массо а ц1ердош цу предложенехь далийначу кепехь.

Билгалъякккха муьлххачу а цхьана ц1ердешан кепан класс, терахь, дожар (шайна луъучун).

Жоп. _хица, туьха, лаьттах.

хица-кх.кл., цхь. т., К. д.

туьха- кх. кл., цхь. т., Ц1. д.

лаьттах- кх. кл., цхь. т., Х. д.

9.Схьаязде 11-чу предложенера массо а билгалдешан кеп, шайца уьйр йолчу ц1ердешнашца цхьаьна.

Жоп. Хин т1адамаш , яйчу 1аьнаре

10. Схьаязде 13-чу предложенера массо а хандош цу предложенехь далийначу кепехь.

Жоп. Даха, хили, д1акхийти.

3.Кхоалг1ачу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.

1.Д1аеша текст.

1)Муьлхха а космосе воьдучу космонавтан шен леррина духар хуьлу-скафандр.(2)Скафандр грекийн дош ду.(3)Вайн маттахь цуьнан маь1на «адамна лерина кема» бохург ду.(4)Цунах иштта аьлла, х1унда аьлча дуьххьарлера скафандраш водолазашна йина хилла.(5) Оцу духарца адам чолхечу хьелашкахь дехаш а, болх беш а хуьлу.(6)Буьрсашело, инзаретов, х1о цахилар – х1орш ю царехцхьаерш.(7)Бакъболчу кхерамех ларво скафандро космонавт.

(8)Скафандраш шина тайпана хуьлу:космосехь кеманчохь лелошъерш а, цу чуьра араволуш т1еюхушъерш а. (9)Чуьра араволуш юхушъерш дезачу деношкахь лелош йолубедарш яц.(10) Уьш цара йиллинчу космосе арабовлуш т1еюху.(11)Космически кема мух-муха а вовшах тоьхна чалх яц.(12)Юткъа антеннаш, датчикаш, маьлхан батарейш ю цунна т1ехула массанхьа а.

(13)Цу кепара, вай к1еззиг дийци скафандрах лаьцна.(14)Старт яле кеманна т1евоьдучу космонавтан карахьерг х1ун чамда ю хаьий шуна?(15)Космонавт ракетина т1евоьдучу юкъана цуьнан скафандра чу х1аваъ луш йолу система ю цу чохь.(16) Кеманчохь скафандр д1ахуттур ю цу чохь дахар латтош йолчу системах.

(А.Б. Ткаченкон текстан буха т1ехь)

2.Текстан коьртачу ойланах кхета г1о ден долу ц1е, дага а лаций, д1аязъе.

Жоп

Космонавтан духар

Кхерамех ларвалар

Космонавт кхерамех ларвен духар.

3.Билгалъяккха, х1ун текст ю иза**. Нийса жоп билгалде.**

☐ Дийцаран+

☐ Сурт х1оттаран

☐ Ойлаяран

4. Билгалъяккха планан пунктийн рог1алла

Космосехь кеман чохь лелош йолу а, цу чуьра араволуш т1еюхуш йолу а скафандраш.(2)

Адамна лерина кема.(1)

Космонавтана лерина х1аваъ.(3)

5. Текст юккъера схьа а лахий, чеккхъяккха предложени.

Космически кема мух-муха а вовшахтоьхна чалх яц.

6.5-чу предложенехь **караде** схемица бог1уш х1оттам болу дош:

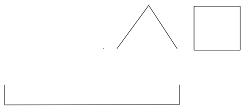

Схьаязде и дош, **караде** цуьнан дакъош.

Духа/р/ца

7.Хийца «к1еззиг» боху дош(текстан кхоалг1ачу абзацера) гергара маь1на долчудашца. **Д1аязде** и дош.

Жоп. **К1еззиг - жима**

8.Схьаязде 9-чу предложенера массо а ц1ердош цу предложенехь далийначу кепехь.

Билгалъяккхамуьлххачу а цхьана ц1ердешан кепан класс, терахь, дожар (шайналуъучун).

Жоп. Кхерамех, скафандро, космонавт.

Кхерамех-кх. кл., дукх. т., Х. д.

скафандро -кх. кл., цхь. т., Д. д.

космонавт- 1 кл., цхь. т., Ц1. д.

9.Схьаязде 12-чу предложенера массо а билгалдешан кеп, шайца уьйр йолчу ц1ердешнашца цхьаьна.

Жоп. Юткъа антеннаш, маьлхан батарейш.

10. Схьаязде 4-чу предложенерамассо а хандошцупредложенехьдалийначукепехь.

Жоп. Аьлла, хилла.

1.Йуккъерчу аттестацин талламан болх. 4 класс.

1.Текст д1аеша.

(1)Лаьтта т1ехула д1асадаьржа гуьйренан дахкарш. (2)Хетало, мархаша, лахха охьа а яьхкина, латта дуькъачу к1айчу чкъураца д1ахьулдина.(3)Къаьсттина дуькъа хуьлу дохк садаьржаш, латта дика шелделлачу хенахь.(4)1уьйренца гучубаьллачу малхо дохди латта.(5)Дерриге а дендели, доладели, техки, серладели.(6) Малх схьакхетарца дохк даьржи, деши, д1адай. (7)Анайист къаьсташ ю,басарш къегина ду, аьзнаш зевне ду.

(8)Дохк -1аламан хилам бу,амма шу цецдевр ду, х1аваэхь кхозуш долу кегий хин т1адамаш адамашна пайдехьа хила тарло аьлча.(9) Дахкаран г1оьнца адамаша х1аллакйо зуламе микробаша, кхераме сагалматаш а. (10)Ишттачу меттехь дахкарца иэдо шатайпа химически молханаш.

(11)Цул сов, дахкарца дарба а до.(12)Нагахь шелделла, мераца дика саца де1алуш а, йовхарш кхетта а хилча, нанас шу довха хи чохь долчу яйна хьалха охьаховшадо. (13)Цу т1ера хьалаг1уьтту 1аь изза дохк ду, ткъа аш цуьнца садоь1у. (14)Лоьраша цунах ингаляци олу. (15)Гой шуна, ингаляци йинчул т1аьхьа шуьга атта саде1ало!

2.Авторна ешархочуьнга ала лиънарг х1ун ду? **Билгалъяккхий д1аязъе** текстан коьрта ойла.

☐ Жоп.

Дахкарш 1аламехь а, адаман дахарехь а.

Дахкарш адамашна пайдехьа хилар.

Дахкарш-г1оьнчаш.

3.Х1оттае кхаа пунктах лаьтташ йолу текстан план, д1аязъе иза.

☐ Жоп.

1. Гуьйренан дахкарш
2. Дахкарш юьртан бахамехь пайдаэцар.
3. Дахкарца дарба дар.

4.Муха кхета хьо шолг1ачу абзацера «*х1аваэхь кхозуш долу хин т1адамаш*» бохучу дешнийн маь1нах?Д1аязде хьо кхетачу кепара.

☐ Жоп. **Дохк ду.**

5.Схьалаха текстера цхьанатайпанарчу сказуемешца йолу предложении.Схьаязъе уьш, буха сиз хьакха.

☐ Жоп. **Малх схьакхетарца дохк даьржи, деши, д1адай.**

6. **Хийца**«д1ахьулдина» боху дош (текстан хьалхарчу абзацера) гергара маь1на долчу дашца. **Д1аязде** и дош.

Жоп.**<u>Д1ахьулдина-къайладаьккхина, д1алачкъийна.</u>**

7. 6-чу предложенехь схьакараде дешхьалхе йолу ши дош. Схьазде уьш.

Жоп. **<u>схьакхетарца , д1адай.</u>**

8. **С**хьаязде 7-чу предложенера массо а ц1ердош цу предложенехь далийначу кепехь.

Билгалъякккхамуьлххачу а цхьана ц1ердешан кепан класс, терахь, дожар (шайналуъучун).

Жоп.Анайист, басарш, аьзнаш

Анайист-кх.кл., цхь. т., Ц1. Д.

басарш-кх.кл., дукх. т., Ц1. Д.

аьзнаш- кх.кл., дукх. т., Ц1. Д.

9.**Схьаязде** 9-чу предложенера массо а билгалдешан кеп, шайца уьйр йолчу ц1ердешнашца цхьаьна.

Жоп Дахкаран г1оьнца, зуламе микробаша, кхераме сагалматаш.

10. Схьаязде 6-чу предложенера массо а хандош цу предложенехь далийначу кепехь.

Жоп. даьржи, деши, д1адай.